

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Львівського державного
університету безпеки життєдіяльності
№ НС-224/90 від 04.09.2024 р.

УХВАЛЕНО

на засіданні Вченої ради ЛДУБЖД
протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ОБРАННЯ ДИСЦИПЛІН ВІЛЬНОГО ВИБОРУ
ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ЛЬВІВСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

(Нова редакція)

Львів 2024

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок обрання дисциплін вільного вибору здобувачами вищої освіти у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII, Положення про організацію освітнього процесу у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності та інших внутрішніх нормативних документів Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (далі - Університету).

1.2. Положення визначає процедуру обрання здобувачами вищої освіти вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуальної освітньої траєкторії.

1.3. Освітня програма та навчальний план складаються з обов'язкової та вибіркової частин, які містять перелік освітніх компонентів. Вибіркові освітні компоненти враховують як професійні інтереси здобувачів вищої освіти (далі – здобувачі), так і освітньо-культурні.

1.4. Вибір навчальних дисциплін здобувачів здійснюють в процесі формування свого індивідуального навчального плану. Здобувачі мають право здійснювати вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС освітньої програми.

1.5. Вибіркові навчальні дисципліни можуть бути направлені на розвиток загальних компетентностей та/або фахових компетентностей, зокрема інших спеціальностей (далі – загальноуніверситетський каталог вибіркового дисциплін) або бути об'єднаними під певною спеціалізацією, напрямом, кластером для формування відповідної комплексної компетентності (далі – блок вибіркового дисциплін).

1.6. Всі дисципліни, обрані здобувачем, є обов'язковими для вивчення. Здобувач не може відмовитись від вивчення дисципліни, яку він обрав. Відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Львівського державного університету безпеки життєдіяльності» дозволяється зараховувати вибіркові навчальні дисципліни через проходження дистанційних онлайн курсів.

1.7. Зарахування здобувачів на вивчення вибіркового дисциплін здійснюється за результатами голосування здобувачів в особистому кабінеті системи онлайн-управління Університетом.

1.8. Зміст вибіркового навчального дисциплін повинен враховувати вимоги до актуальності, наукоємності, практичної спрямованості та рівня вищої освіти.

1.9. За зміст та реалізацію вибіркового навчального дисципліни несе відповідальність завідувач/начальник кафедри, за якою закріплено викладання відповідної навчального дисципліни.

2. Формування загальноуніверситетського каталогу вибіркових дисциплін

2.1. Вибіркові дисципліни, направлені на розвиток загальних компетентностей та/або фахових компетентностей інших спеціальностей, формуються у загальноуніверситетський каталог вибіркових навчальних дисциплін.

2.2. Каталог містить дві групи дисциплін:

– група дисциплін, які формують hard skills (фахові компетентності), як правило, із інших спеціальностей або із споріднених спеціальностей (4,5 кредити ESTC);

– група дисциплін, які формують soft skills (соціально-комунікативні навички) та загальні компетентності (3,0 кредити ESTC).

2.3. Формою семестрового контролю дисциплін вибіркового блоку є диференційований залік.

2.4. Щорічне оновлення загальноуніверситетського каталогу вибіркових дисциплін організовує навчально-методичний центр Університету.

2.4.1. На початку навчального року (вересень-жовтень) на Науково-методичній раді Університету розглядаються результати оцінювання здобувачами вищої освіти вибіркових дисциплін загальноуніверситетського каталогу та ініціюється їх перегляд.

2.4.2. Кафедри, які пропонують навчальні дисципліни для загальноуніверситетського каталогу вибіркових дисциплін, надають до навчально-методичного центру перелік відповідних дисциплін за встановленою формою (додаток) не пізніше листопада.

2.4.3. До початку весняного семестру затверджений Науково-методичною радою Університету каталог із силабусами відповідних загальноуніверситетських вибіркових навчальних дисциплін розміщується у електронному освітньому середовищі «Віртуальний університет».

3. Формування блоку вибіркових дисциплін

3.1. Профільні дисципліни спрямовані на поглиблення знань за певним напрямом чи видом професійної діяльності в межах однієї освітньої програми об'єднують у блоки.

3.2. Для розробки блоків вибіркових дисциплін на факультетах створюються робочі групи під керівництвом гарантів освітніх програм.

3.3. Погоджені Вченою радою факультету блоки вибіркових дисциплін затверджуються на Науково-методичній раді Університету та вносяться до

відповідних навчальних планів перед кожним навчальним роком.

3.4. За потреби гаранті освітніх програм можуть переглядати блоки вибіркового дисциплін в затверджених навчальних планах та *вносити відповідні зміни до початку навчального року*.

3.5. Перелік освітніх компонент блоку вибіркового дисциплін наводиться у освітній програмі, а їх силабуси – у відповідному розділі електронного освітнього середовища «Віртуальний університет».

4. Порядок реалізації права та процедура вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти

4.1. Терміни обрання вибіркового навчальних дисциплін визначаються необхідністю своєчасного формування контингенту здобувачів вищої освіти у групі й лекційні потоки, а також якісного планування і організації освітнього процесу, його методичного та кадрового забезпечення.

4.2. Вивчення вибіркового навчальних дисциплін здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти триває протягом 3-7 семестрів, а їх вибір за *освітніми програмами* здійснюється щорічно на наступний навчальний рік:

- для денної форми здобуття освіти – протягом березня-квітня поточного навчального року;
- для заочної форми здобуття освіти – протягом настановно-екзаменаційної сесії у весняному семестрі.

4.3. Вивчення вибіркового навчальних дисциплін здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти триває протягом 1-3 семестрів, а їх вибір за освітніми програмами здійснюється на весь термін навчання:

- для денної форми здобуття освіти – протягом *вересня* першого навчального року;
- для заочної форми здобуття освіти – під час першої настановно-екзаменаційної сесії.

4.4. Вивчення вибіркового навчальних дисциплін здобувачами освітньо-наукового рівня доктора філософії триває, як правило, протягом 2-4 семестрів, а їх вибір здійснюється на весь термін навчання протягом вересня-жовтня першого року навчання.

4.5. Здобувачі обирають вибірково дисципліни з загальноуніверситетського каталогу та/або блоки вибіркового дисциплін.

4.6. Тривалість проведення голосування за вибірково дисципліни встановлюється навчально-методичним центром, але повинна становити не менше одного тижня.

4.7. Вибіркові дисципліни з загальноуніверситетського каталогу.

4.7.1. Здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти обирають на кожен семестр наступного навчального року по дві дисципліни з каталогу вибіркового

дисциплін: одну дисципліну, яка формує hard skills та одну дисципліну, яка формує soft skills.

4.7.2. Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти обирають:

- на перший рік навчання – три дисципліни з каталогу, які формують soft skills;
- на другий рік навчання – три дисципліни з каталогу, які формують hard skills або блок професійних дисциплін.

4.7.3. Кількість вибіркового дисциплін кожної з груп каталогу, які обирають здобувачі освітньо-наукового рівня доктора філософії, семестр вивчення та обсяги таких дисциплін визначаються специфікою відповідної освітньо-наукової програми.

4.8. Блоки вибіркового дисципліни (мейджори).

4.8.1. Блок вибіркового дисциплін здобувачі обирають на першому році навчання і на весь період навчання.

4.8.2. Здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти мають право в період обрання вибіркового дисциплін на наступний навчальний рік звернутись до керівника факультету з заявою про зміну попередньо обраного вибіркового блоку.

4.9. Процес обрання вибіркового дисциплін.

4.9.1. Куратори навчальних груп інформують здобувачів про порядок реалізації їх права на вільний вибір освітніх компонент, зацікавлені кафедри організовують презентацію вибіркового дисциплін.

4.9.2. Здобувачі в особистому кабінеті системи управління Університетом обирають вибірково дисципліни з каталогу та/або блоку вибіркового дисциплін.

4.9.3. Навчально-методичний центр за результатами проведеного голосування формує навчальні групи з вивчення певної вибіркової навчальної дисципліни та доводить інформацію до начальників факультетів.

4.9.4. Якщо за першим туром голосуванням здобувач не зарахований на вивчення вказаної ним навчальної дисципліни, у зв'язку з неможливістю формування групи, через недостатню кількість голосів за цю навчальну дисципліну, або здобувач не прийняв участь у першому турі голосування, йому надають можливість здійснити повторний вибір серед вибіркового навчальних дисциплін, для вивчення яких сформовані групи.

4.10. За вчасний вибір вибіркового дисциплін відповідальність несе здобувач.

4.11. Кількість здобувачів для формування групи з вивчення вибіркової дисципліни з каталогу становить від 20 до 30 осіб для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, та не менше 5 - для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Для освітньо-наукового рівня доктора філософії обмежень по формуванню групи не передбачено.

5. Прикінцеві положення

4.1. Результати вибору здобувачами навчальних дисциплін (бази даних спеціалізованої інформаційної системи Університету, заяви) та розпорядчі документи про формування навчальних груп/потоків зберігаються упродовж усього терміну навчання здобувача за відповідним рівнем вищої освіти.

4.2. У випадку поновлення, переведення чи зарахування здобувача на другий/третій/четвертий рік навчання, вибір дисциплін здійснюється відповідно до робочого навчального плану з переліку дисциплін за якими сформовано навчальні групи/потоки на поточний навчальний рік та з урахуванням діючого розкладу занять.

4.3. Здобувач в односторонньому порядку не може відмовитись від вивчення вибраної ним вибіркової дисципліни. Відмова від вивчення обраної навчальної дисципліни вважається академічною заборгованістю, яку здобувач ліквідує у відповідному порядку.

4.4. Здобувач, який знехтував своїм правом вибору, може бути записаний на вивчення навчальних дисциплін, обраних завідувачем/начальником випускової кафедри для оптимізації навчальних груп/потоків.

Каталог загальноуніверситетських вибірових дисциплін **soft skills**

від кафедри _____

№ з/п	Назва дисципліни	Рекомендовані спеціальності	Викладач	Посилання на силабус
1.				
2.				
3.				

Каталог загальноуніверситетських вибірових дисциплін **hard skills**

від кафедри _____

№ з/п	Назва дисципліни	Рекомендовані спеціальності	Викладач	Посилання на силабус
1.				
2.				
3.				

Начальник/завідувач кафедри

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ